

Vārds Uzvārds : Pasniedzējs _____ Grupa № _____ Pasniedzējs _____ 2025

Androgēns nukleārais receptors - **olbaltumviela ar lipīdu** gēnu ekspresijas slēdzis „triggers”.

A. Uzdevums: pētījumam ar studentu praktisku iepazīstināšanu interaktīvo molekulu lietošanā:

RasMol

(RasMac)

MAGE

FireFox

aplikācija.

risinājumi: B. RSU Āra Kakša 2025 pētījums par **androgēniem** adresē:

htdocsLocal <http://aris.gusc.lv/ChemFiles/BilipidCholine/Membrane/AndrogenReceptor/Androgen1.htm>

1) 2AM9 TES, 2AMA DHT, 2AMBMarz 17H THG, 1XQ3 R1881; cilvēka androgēna receptora liganda saistošais domēns (hARLBD) ar testosteronu (TES), dihidro testosteronu (DHT), androgēniem steroīdiem un lietoti sporta dopingā, tetrahidroestrinons (THG (17H)) un sintētiskais androgēns (R1881);

2) 3DZYMarz DNS saistošais **Zn** pirkstiņu (**Zn**-finger) motīvs REA_model.pdb;

peroksisomu pavairošanas-aktivējošais receptors (PPARs) ir heterodimērs ar retinoīda X receptoru (RXR)

3. Ievietot Testosteronā

(TES) oglūdeņražu virknē

ciklu simbolus: A B C D

stabilizējošo dubultsaiti no

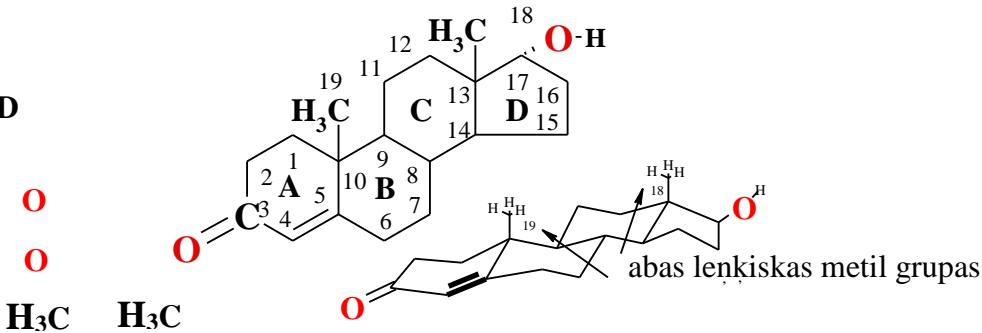
C4 uz C5 >C=C<

skābekļa atomu spirtā

HO- pie C17 un karbonila

pie C3 un metil grupas pie

C10, C13!

4. Kādas atšķirības ir 5-ALPHA-DIHIDROTESTERONĀ (DHT) salīdzinot ar testosteronu (TES)?..... nav dubultaite starp C.....=C.....

5. Ievietot pie C10,C13 DHT

5 α -dihidro--testosteronā

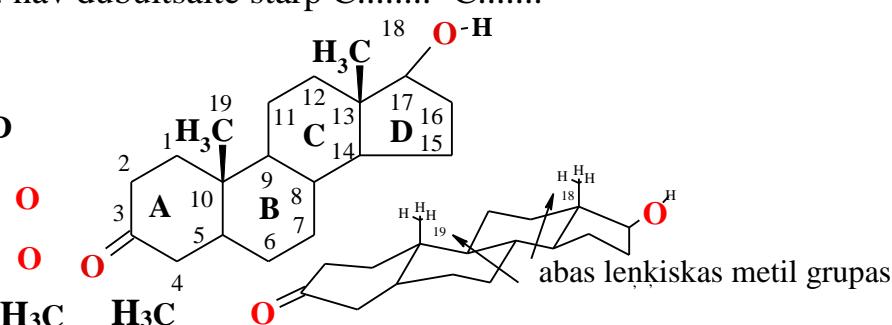
ciklu simbolus: A B C D

skābekļa atomus spirtā **HO-**

pie C17 un karbonilā pie C3

un metilgrupas pie C10,

C13!!

6. Kādas atšķirības dopinga 17H tetrahidroestrinonā THG salīdzinot ar testosteronu TES?

dubultaite C4=C5 papildinās ar C9.....=C10..... un C8.....=C14....

7. Ievietot dopinga 17H

tetrahidroestrinonā (THG)

ciklu simbolus:

dubultsaites no C4-5, C10-9,

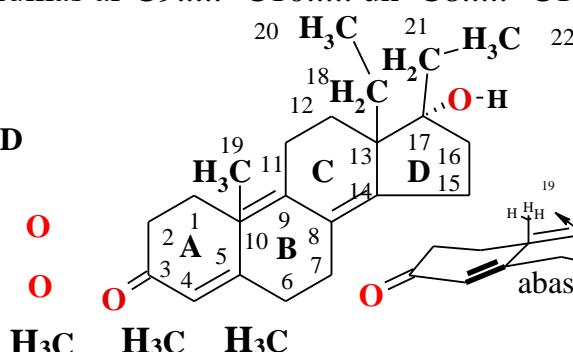
C8-14 >C=C<

skābekļa atomus spirtā **HO-**

pie C17 un karbonilā pie C3!

un metilgrupas

pie C10, C18,C21!!

8. Kuri trīs nukleāro receptoru funkcionējoši domēni olbaltumvielu sub vienības iesaistīti gēnu ekspresijas regulācijā piesaistot atbildīgās-olbaltumvielas uz DNS spirāles?

1. Konservēts DNS-saistošais (binding) domēns DBD..... **Zn** pirkstiņu (**Zn**-finger) motīvs;

2. Otrā komplementāra receptora molekula ligandu saistošais (binding) domēns LBD .....

3. **N-termināla** domēns NTD..... variabls receptora **aktivējošs domēns AD**... DNS saistošs;

9a. Nosakiet **N-termināla 2AM9.pdb** aminoskābi Gln670 ... un **C-termināla** aminoskābi Gln919.....!

Cik aminoskābes ir androgēnā 920..... (skatīt 5.lpp) un **2AM9.pdb** 919-670=249+1=250.....

9b. Lietojot **Backbone** Display iespēju, norādīt **N-termināla** domēna **2AMA.pdb** sākuma aminoskābi ... Pro671 ... un **C-termināla** domēns beidzas ar aminoskābi ..... Gln919.!

Cik aminoskābes veido androgēna receptora liganda saistošo domēnu hARLBD **2AMA.pdb** primāro struktūru... $919-671=248+1=249$ .....

9c. Lietojot **Backbone** Display iespēju, norādīt **N-termināla** domēna **2AMB.pdb** sākuma aminoskābi ... Pro671 ... un **C-termināla** domēns beidzas ar aminoskābi ..... Thr919.!

Cik aminoskābes veido androgēna receptora liganda saistošo domēnu hARLBD **2AMB.pdb** primāro struktūru... $919-671=248+1=249$ .....

9d. Lietojot **Backbone** Display iespēju, norādīt **N-termināla** domēna **1XQ3.pdb** sākuma aminoskābi! ... Gln671 ... un **C-termināla** domēns beidzas ar aminoskābi ..... Gln919.!

Cik aminoskābes veido androgēna receptora liganda saistošo domēnu hARLBD **1XQ3.pdb** primāro struktūru... $919-671=248+1=249$ .....

10. Kādi otrējās 2° struktūras tipi atrodami **2AM9.pdb** androgēna receptorā **AR LBD**?

..... **11 alfa-spirāles** .....un..... **2 beta virknes plāksnītēs**.....

11. Cik **alfa spirāles** veido cilvēka seruma albumīnu **HSA**?...**11 alfa-spirāles**.....

12. Kādas **beta struktūras** un cik **beta plāksnītes, virknes** veido **LBD** molekulu?

.....**4 četras-beta virknes un divas beta-plāksnītes**.....

13. Kuras trīs ūdens molekulas ar ūdeņraža saitēm stabilizē testosterona saistīšanu **2AM9.pdb**?

..... HOH46, HOH3, HOH14 .....

14. Attēlot kuras aminoskābes ar ūdeņraža saitēm saista testosterona karbonila grupu **O=C<?**
Arg752.....—**N**—H···O=C<TES,Gln711.....—(**O=C**)**N**—H···O=C<TES.....

15. Attēlot kuras aminoskābes ar ūdeņraža saiti saista testosterona hidroksila grupu **—O—H** ?
Thr877.....**H-O···H—O—TES**, Asn705.....—(**N-H**)-C=O··· H—O—TES;

16. 45 aminoskābes veido kabatu **LBD** domēnā? No spirālēm H2, H4, H5 un plāksnītēm β 1, β 2 H2:Phe697.....,Ala698.....,Leu700.....,Leu701.....,Leu704.....,Leu707.....,Gly708.....,Leu712.....,

Val713.....,Val715.....,Val716.....,Ala719.....,Ala721.....;

H4:Val730.....,Met734.....,Ala735.....,Val736.....,Ile737.....,Trp741.....,Met742.....,Gly743....., Leu744....., Met745.....,Val746.....,Phe747.....,Ala748.....,Met749.....,Gly750.....,Trp751....., Phe754.....,Val757.....;

beta1:Leu762.....,Phe764.....,Ala765.....,Pro766.....;beta2 Leu768.....,Val769.....,Phe770.....;

H5:Met775.....; H9:Pro849.....,Cys852.....,Phe856.....,Leu859.....,Leu862.....,Leu863.....,

Val866.....,Pro868.....,Ile869.....,Ala870.....,Leu873.....,Phe876.....,Phe878.....,Leu880.....,

Leu881.....,Ile882.....; Ar kādu saistīšanās energiju TES ; DHT; THG dopings?:

TES -129,88.....^{kJ/mol}; DHT -140,53 .....^{kJ/mol}; THG -173,36 .....^{kJ/mol}; dopings

17. Kuras divas aminoskābes veido disulfīda saiti **LBD** domēna struktūrā **1E3G.pdb**?

disulfīda saite starp Cys669.....- **S - S** -Cys844.....

18a. Kuras četras aminoskābes ir cinka pirkstiņu (**Zn** -finger) koordinācijas sfērā **Nr1**? ...

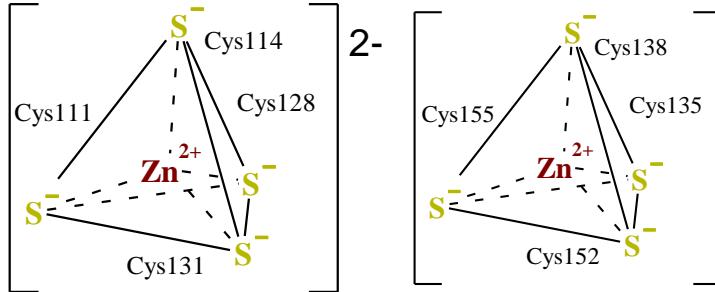
3DZY.pdb koordinācijas sfērā **Nr1** C111.....,C114.....,C128.....,C131.....

18b. Kuras četras aminoskābes ir cinka pirkstiņu (**Zn** -finger) koordinācijas sfērā **Nr2**? ...

koordinācijas sfērā **Nr2** C135.....,C138.....,C152.....,C155.....

S- S- S- S-

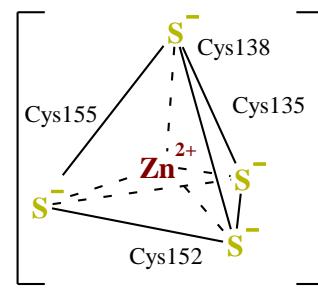
2-

19a. Ievietot **Zn** koordinācijas sfērā **Nr1** dotos **sulfīda S-** atomus no četrām aminoskābēm un koordinācijas sfēras jona lādiņu !

S- S- S- S-

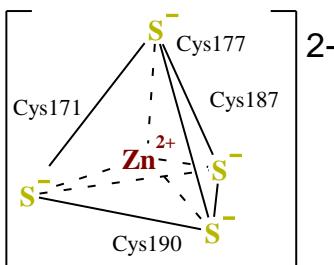
2-

19b. Ievietot **Zn** koordinācijas sfērā **Nr2** dotos **sulfīda S-** atomus no četrām aminoskābēm un koordinācijas sfēras jona lādiņu !

18c. Kuras četras aminoskābes ir cinka pirkstiņu (**Zn** -finger) koordinācijas sfērā **Nr3**? ...

koordinācijas sfērā **Nr3** C171.....,C177.....,C187.....,C190.....

20. Kurus divus simetriskos DNS sešu bāzu pāru atkārtojumus saista pie hetero dimēra peroksisomu pavairošanas aktivējošā receptora (**PPARs** Peroxi some Proliferators Activated Receptors) ar komplimentāru otru Retinoīda X Receptoru (**RXR**) lietojot viena burta simbolus adenīns **A**, timīns **T**, guanīns **G**, citozīns **C** ar kārtas numuru DNS virknē? **PPARs+RXR**

A7.....G8.....G9.....T10....C11....A12....;   **A14....G15....G16....T17....C18....A19....**

T14....C13....C12....A11....G10....T9.....;   **T7.....C6.....C5.....A4.....G3.....T2....**

21. Kuras sešas aminoskābes β -virkņu S1, S2, S3 un S4 no [Ligandu saistošā (Binding) Domēna] **LBD PPARs** saista (linchpin DNS slīd ass šplinte–spraudnis-saistot–nepieciešamo receptoru darbināšanai) ar deviņām aminoskābēm **RXR-a DBD** [DNS saistošā (Binding) Domēnā]? Un S4 virknē veido hidrofobu tā pat ūdeņraža saišu mijiedarbību ar ieslēdzotu gēnu ekspresijas aktivējošu iedarbību **3DZY.pdb** molekulās (linchpin DNS slīd ass šplinte–saistoša– nepieciešamo receptoru darbināšanai)?

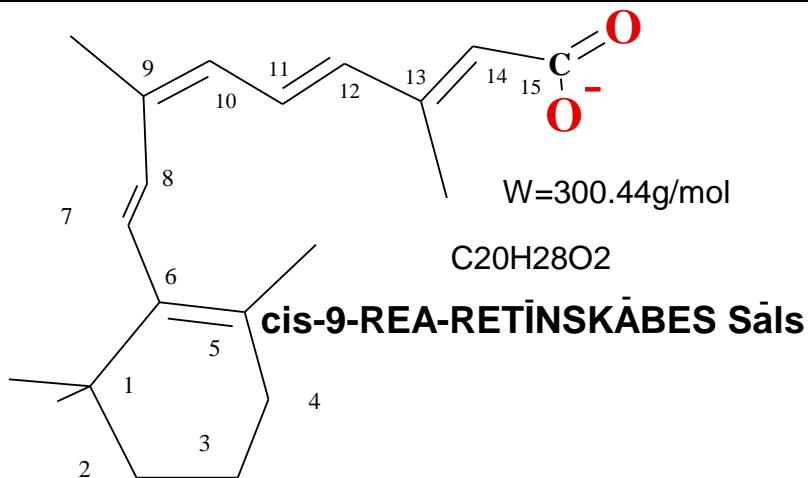
LBD PPARs sešas 6: Phe347.....,Val248.....,Asn335.....,Lys336.....,Asp337.....,Glu351.....un

9 deviņas **DBD RXR-a** : Leu196.....,Ala197.....,Asp166.....,Tyr189.....,Tyr192.....,

Gln193.....,Lys201.....,Arg202.....,Glu203.....

22. Ievietot

Cis-9-Retīnskābes sālī dubult
saites no C9-10, C11-12,
C13-14 >C=C< un divus
skābekļa atomus , kurš ir
agonists **PPAR**-gamma!
REA_model.pdb

23.1-23.5 Veikt AR TES izoelektriskā punkta IEP=pH=pK_{a-vid} analīzi fizioloģiskajā pH=7,36 vidē . [2AM9.pdb](#) Noteikt ūdens šķiduma pH vērtību ar cilvēka AR koncentrāciju C=10^{-6,96947} M (mol/Litrā)! <http://aris.gusc.lv/ChemFiles/BilipidCholine/Membrane/AndrogenReceptor/2AM9pILatStudS.pdf> ; <http://aris.gusc.lv/ChemFiles/BilipidCholine/Membrane/AndrogenReceptor/2AM9pI.xls>

AA	pKa _{COO-}	pKa _{NH3+} +pK _{RR}	Nr	AA			pKa _{COO-}	pKa _{NH3+} +pK _{RR}	Nr	AA			pKa _{COO-}	pKa _{NH3+} +pK _{RR}	Nr	AA			pKa _{COO-}	pKa _{NH3+} +pK _{RR}	Nr		
				E	39	4,25	200	E	77	4,25	355	E	115	4,25	541	E	153	4,25	645	E	191	4,25	794
M	1	9,21	1	E	40	4,25	204	Y	78	10,07	359	R	116	12,48	544	E	154	4,25	654	E	192	4,25	804
E	2	4,25	2	E	41	12,48	210	R	79	12,48	362	D	117	3,65	545	E	155	4,25	655	K	193	10,53	809
R	3	12,48	9	R	42	12,48	212	D	80	3,65	363	H	118	6	546	K	156	10,53	659	D	194	3,65	820
Y	4	10,07	11	R	43	4,25	213	Y	81	10,07	364	D	119	3,65	551	H	157	6	664	K	195	10,53	823
R	5	12,48	13	E	44	10,53	222	Y	82	10,07	365	Y	120	10,07	552	E	158	4,25	666	K	196	10,53	826
K	6	10,53	17	K	45	3,65	223	H	83	6	382	Y	121	10,07	553	Y	159	10,07	668	D	197	3,65	829
Y	7	10,07	19	D	46	10,07	225	H	84	6	384	K	122	10,53	558	E	160	4,25	669	E	198	4,25	830
R	8	12,48	20	Y	47	3,65	231	R	85	12,48	386	D	123	3,65	565	E	161	4,25	679	R	199	12,48	832
E	10	4,25	32	K	48	10,53	237	K	86	10,53	388	E	124	4,25	566	E	162	4,25	682	Y	200	10,07	835
R	11	12,48	40	E	49	4,25	238	E	87	4,25	390	H	125	6	571	H	163	6	690	K	201	10,53	837
H	12	6	41	K	50	10,53	241	D	88	3,65	394	Y	126	10,07	572	D	164	3,65	691	E	202	4,25	838
E	13	4,25	43	E	51	4,25	252	Y	89	10,07	395	K	127	10,53	581	D	165	3,65	696	D	203	3,65	840
E	14	4,25	81	E	52	4,25	255	R	90	12,48	407	K	128	10,53	585	E	166	4,25	707	R	204	12,48	841
R	15	12,48	85	H	53	6	256	Y	91	10,07	408	R	129	12,48	586	E	167	4,25	710	K	205	10,53	846
E	16	4,25	93	E	54	4,25	261	D	92	3,65	410	E	130	4,25	589	R	168	12,48	711	R	206	12,48	847
D	17	3,65	94	R	55	12,48	264	H	93	6	415	K	131	10,53	591	H	169	6	715	K	207	10,53	848
H	18	6	100	D	56	3,65	266	H	94	6	436	K	132	10,53	593	K	170	10,53	718	R	208	12,48	855
R	19	12,48	101	Y	57	10,07	269	E	95	4,25	442	Y	133	10,07	594	K	171	10,53	721	R	209	12,48	856
R	20	12,48	102	R	58	12,48	280	E	96	4,25	443	R	134	12,48	599	R	172	12,48	727	Y	210	10,07	858
Y	21	10,07	107	E	59	4,25	289	Y	97	10,07	447	D	135	3,65	601	H	173	6	730	K	211	10,53	862
D	22	3,65	111	K	60	10,53	291	E	98	4,25	474	D	136	3,65	605	D	174	3,65	732	D	212	3,65	865
E	23	4,25	112	D	61	3,65	296	Y	99	10,07	481	K	137	10,53	606	D	175	3,65	733	R	213	12,48	872
E	24	4,25	113	D	62	3,65	297	Y	100	10,07	483	R	138	12,48	608	Y	176	10,07	740	E	214	4,25	873
E	25	4,25	124	K	63	10,53	301	R	101	12,48	485	R	139	12,48	609	R	177	12,48	753	H	215	6	875
H	26	6	126	E	64	4,25	304	E	102	4,25	494	K	140	10,53	610	R	178	12,48	761	D	216	3,65	880
E	27	4,25	128	D	65	3,65	305	D	103	3,65	496	R	141	12,48	616	Y	179	10,07	764	K	217	10,53	884
R	28	12,48	129	E	66	4,25	308	D	104	3,65	501	R	142	12,48	618	D	180	3,65	768	H	218	6	886
E	29	4,25	134	Y	67	10,07	309	Y	105	10,07	504	K	143	10,53	619	E	181	4,25	773	D	219	3,65	891
K	30	10,53	143	K	68	10,53	313	R	106	12,48	511	Y	144	10,07	621	Y	182	10,07	774	E	220	4,25	894
D	31	3,65	154	Y	69	10,07	316	Y	107	10,07	514	E	145	4,25	622	R	183	12,48	775	E	221	4,25	898
E	32	4,25	155	K	70	10,53	318	K	108	10,53	521	R	146	12,48	630	H	184	6	777	K	222	10,53	906
D	33	3,65	156	E	71	4,25	321	E	109	4,25	523	K	147	10,53	631	K	185	10,53	778	K	223	10,53	911
D	34	3,65	157	E	72	4,25	323	D	110	3,65	529	K	148	10,53	633	R	186	12,48	780	K	224	10,53	913
D	35	3,65	180	E	73	4,25	340	Y	111	10,07	531	K	149	10,53	634	Y	187	10,07	782	Y	225	10,07	916
K	36	10,53	182	Y	74	10,07	348	Y	112	10,07	535	K	150	10,53	639	R	188	12,48	787	H	226	6	918
D	37	3,65	183	K	75	10,53	349	D	113	3,65	537	E	151	4,25	642	R	189	12,48	789	Q	2,17	227	920
E	38	4,25	187	D	76	3,65	354	R	114	12,48	539	E	152	4,25	643	H	190	6	790	7,7505286; 227; 1757,2			

2AM9 : A | PDBID skābju konstanšu vērtību skaita 227 pKa summa 1757,2 dod vidējo vērtību pKa_{avid}=7,7505286;

Protolīzes vidējo konstanti pK_{avid} izoelektrisko punktu IEP aprēķina kā summu konstantēm: sānu virknēs $\Sigma pK_{aRside\ group}$, $pK_{aNtermināls}NH_3^+$ un $pK_{aCtermināls}COO^-$ dalītu ar protolītisko skābju grupu skaitu NpK_a :

$$pK_{avid} = (\Sigma pK_{aRside\ group} + pK_{aNtermināls} + pK_{aCtermināls}) / NpK_a$$

Aprēķinu uzdevumi cilvēka AR TES nukleārais receptors saista testosteronu 99,342-kDa molekulu

23.1 Summārais protolītisko līdzsvaru skaits ir $NpK_a = 225 \dots + 2 \dots = 227 \dots$

920 aminoskābes no tām $225+2$ aminoskābes ar protolītiskām pK_a sānu grupām,

N-termināla metionīns M $pK_{aNtermināls} = 9,21$ un C-termināla glutamīns Q $pK_{aCtermināls} = 2,17$

Summa ir saskaitāma kā $\Sigma pK_{aRside\ group} + pK_{aNtermināls} + pK_{aCtermināls} = 1757,2 \dots$

23.2 IZO ELEKTRISKAIS PUNKTS $pK_{vid} = IEP = 1757,2 / 227 = 7,75053 \dots$

Vidējā skābju grupu konstante $pK_{vid} = IEP = (\Sigma pK_{aRside\ group} + pK_{aNtermināls} + pK_{aCtermināls}) / NpK_a = 7,75053$

Aminoskābju un olbaltumvielu izoelektriskā punkta pH vērtībā pH=IEP joru lādiņu summa ir nulle „0”

0—— skābā vidē plus (+)—— nulles lādiņš „0” IEP=pH—— bāziskākā vidē mīnuss (-)—— 14 pH skala

-COOH & -NH₃⁺ pozitīvs lādiņš ..... **-COO⁻ & -NH₂**..... lādiņš ir negatīvs **-COO⁻ & -NH₂**

Pasvītro eksistējošu un izdzēst neesošo:

23.3 AR TES molekulas lādiņš ir (+), nulle „0” vai (-) fizioloģiskā pH=7,36 vidē asins plazmā

Pasvītro eksistējošu un izdzēst neesošo:

-COOH & -NH₃⁺ pozitīvs (+) lādiņš ..... pH=7,36 < IEP=7,75..... lādiņš ir negatīvs (-) **-COO⁻ & -NH₂**.

23.4 Noteikt AR TES molekulas lādiņa zīmi **elektroforēzē** pie **pH 8,8** (+), nulle „0” vai (-)

Pasvītro eksistējošu un izdzēst neesošo:

-COOH & -NH₃⁺ pozitīvs (+) lādiņš ..... IEP=7,75 < pH=8,8 ..... lādiņš ir negatīvs (-) **-COO⁻ & -NH₂**.

23.5 Aprēķināt C = $10^{-6,96947}$ moli / Litrā AR TES šķīduma pH *Ostwalda atšķaidīšanas likumā* logaritmam no C.:

$$pH = \frac{pK_a - \log C}{2} = \frac{7,7505286 - \log 10^{-6,96947}}{2} = \frac{7,7505286 + 6,96947}{2} = 14,72 / 2 = 7,36 \dots$$

7,36 Atraktora cilvēka RXRD koncentrācija ir C= $10^{-6,96947} \dots M$.

24.1-24.5 Veikt RXRD 1XQ3.pdb izoelektriskā punkta IEP=pH=pKa_{vid} analīzi fizioloģiskajā pH=7,36 vidē . Noteikt ūdens šķīduma pH vērtību ar cilvēka RXRD koncentrāciju C=10^{-6,994762} M (mol/Litrā)!

<http://aris.gusc.lv/ChemFiles/BilipidCholine/Membrane/AndrogenReceptor/3DZYpILat.pdf> ;

<http://aris.gusc.lv/ChemFiles/BilipidCholine/Membrane/AndrogenReceptor/3DZYpI.xls>

SEQUENCE 462 >1XQ3.pdb:A PDBID CHAIN SEQUENCE										RXRA_HUMAN		
MDTKHFLPLDFSTQVNSSLTSPTGRGMSMAAPSLHPSLPGIGSPGLHSPISTLSSPINGMGPFFSVISSPMGPMSVP												
TTPTLGFSTGSPQLSSPMNPVSSEDIKPPLGLNGVLKVPAPHSGNMASFTKHICAICGDSSGKHYGVYSCCEGCKGFFK												
RTVRKDLYTCRDNKDCLIDKRQRNRCQYCRYQKCLAMGMKREAVQEERQRGKDRNENEVESTSSANEDMPVERILEAEL												
AVEPKTETYVEANMGLNPSSPNDPVTNICQAADKQLFTLVEWAKRIPHFSELPPLDDQVILLRAGWNELLIASFSHRSIAV												
KDGILLATGLHVRNSAHSAGVGAI FDRVLTELVS KMRDMQMDKTEL GCLRAIVLFNPDSKGLSNPAVEALREKVYASL												
EAYCKHKYPEQPGRAFKLLRLPALRSIGLKCLEHLFFFKLIGDTPIDTFLMEMLEAPHQMT										RXRA_Human		
AA pKa _{COO-} pKa _{NH3+} +pK _{RR} Nr										AA pKa _{COO-} pKa _{NH3+} +pK _{RR} Nr		
M 1 9,21	1	E	23 4,25 153	R 45	12,48 202	E	67 4,25 251	R 89	12,48 348	H	109 6	406
D 2 3,65	2	K	24 10,53 156	E 46	4,25 203	D	68 3,65 263	E 90	4,25 352	K	110 10,53	407
K 3 10,53	4	K	25 10,53 160	E 47	4,25 207	D	69 3,65 273	K 91	10,53 356	Y	111 10,07	408
H 4 6	5	R	26 12,48 161	E 48	4,25 208	K	70 10,53 274	R 92	12,48 358	E	112 4,25	410
D 5 3,65	10	R	27 12,48 164	R 49	12,48 209	E	71 4,25 281	D 93	3,65 359	R	113 12,48	414
R 6 12,48	25	K	28 10,53 165	R 50	12,48 211	K	72 10,53 284	D 94	3,65 363	K	114 10,53	417
H 7 6	34	D	29 3,65 166	K 51	10,53 213	R	73 12,48 285	K 95	10,53 364	R	115 12,48	421
H 8 6	48	Y	30 10,07 169	D 52	3,65 214	H	74 6 288	E 96	4,25 366	R	116 12,48	426
H 9 6	75	R	31 12,48 172	R 53	12,48 215	E	75 4,25 291	R 97	12,48 371	K	117 10,53	431
E 10 4,25	105	D	32 3,65 173	E 54	4,25 217	D	76 3,65 295	D 98	3,65 379	E	118 4,25	434
D 11 3,65	106	K	33 10,53 175	E 55	4,25 219	D	77 3,65 296	K 99	10,53 381	H	119 6	435
K 12 10,53	108	D	34 3,65 176	E 56	4,25 221	R	78 12,48 302	E 100	4,25 388	K	120 10,53	440
K 13 10,53	118	D	35 3,65 180	E 57	4,25 228	E	79 4,25 307	E 101	4,25 390	D	121 3,65	444
H 14 6	122	K	36 10,53 181	D 58	3,65 229	H	80 6 315	R 102	12,48 393	D	122 3,65	448
K 15 10,53	132	R	37 12,48 182	E 59	4,25 233	R	81 12,48 316	E 103	4,25 394	E	123 4,25	453
H 16 6	133	R	38 12,48 184	R 60	12,48 234	K	82 10,53 321	K 104	10,53 395	E	124 4,25	456
D 17 3,65	140	R	39 12,48 186	E 61	4,25 237	D	83 3,65 322	Y 105	10,07 397	H	125 6	459
R 18 12,48	141	Y	40 10,07 189	E 62	4,25 239	H	84 6 331	E 106	4,25 401	T	2,11 126	462
K 19 10,53	145	R	41 12,48 191	E 63	4,25 243	H	85 6 333	Y 107	10,07 403			
H 20 6	146	Y	42 10,07 192	K 64	10,53 245	R	86 12,48 334	K 108	10,53 405			
Y 21 10,07	147	K	43 10,53 194	E 65	4,25 247	H	87 6 338					
Y 22 10,07	150	K	44 10,53 201	Y 66	10,07 249	D	88 3,65 347					

pKa_{vid}=7,725; pKa skaita 126 summa 973,38

Protolīzes vidējo konstanti pKa_{avid} izoelektrisko punktu IEP aprēķina kā summu konstantēm:

sānu virknēs $\Sigma pK_{aRside\ group}$, $pK_{aNtermināls}NH_3^+$ un $pK_{aCtermināls}COO^-$ dalītu ar protolītisko skābju grupu skaitu NpKa:

$$pK_{avid} = (\Sigma pK_{aRside\ group} + pK_{aNtermināls} + pK_{aCtermināls}) / NpK_a$$

Aprēķinu uzdevumi cilvēka RXRD 1XQ3.pdb nukleārais receptors saista retinātu 50,829-kDa molekulu

24.1 Summārais protolītisko līdzsvaru skaits ir NpKa=124.....+2.....= 126.....

462 aminoskābes no tām 124+2 aminoskābes ar protolitiskām pKa sānu grupām,

N-termināla metionīns M pKa_{Ntermināls}=9,21 un C-termināla treonīns T pKa_{Ctermināls}=2,11

Summa ir saskaitāma kā $\Sigma pK_{aRside\ group} + pK_{aNtermināls} + pK_{aCtermināls} = 973,38$ .....

24.2 IZO ELEKTRISKAIS PUNKTS pK_{vid} = IEP=973,38 / 126 =7,7252381.....

Vidējā skābju grupu konstante pK_{vid} =IEP=($\Sigma pK_{aRside\ group} + pK_{aNtermināls} + pK_{aCtermināls}$) / NpK_a=7,725238

Aminoskābju un olbaltumvielu izoelektriskā punkta pH vērtībā pH=IEP jonus lādiņu summa ir nulle „0”

0—— skābā vidē plus (+)——nulles lādiņš „0” IEP=pH——bāziskākā vidē mīnuss (-)→ 14 pH skala
-COOH & NH₃⁺ pozitīvs lādiņš .....-COO⁻ & NH₃⁺.....lādiņš ir negatīvs -COO⁻ & NH₂

Pasvītro eksistējošu un izdzēst neesošo:

24.3 AR TES molekulas lādiņš ir (+), nulle „0” vai (-)fizioloģiskā pH=7,36 vidē asins plazmā

Pasvītro eksistējošu un izdzēst neesošo:

-COOH & NH₃⁺ pozitīvs (+) lādiņš ..... pH=7,36 < IEP=7.725..... lādiņš ir negatīvs(-) -COO⁻ & NH₂.

24.4 Noteikt AR TES molekulas lādiņa zīmi elektroforēzē pie pH 8,8 (+), nulle „0” vai (-)

Pasvītro eksistējošu un izdzēst neesošo:

-COOH & NH₃⁺ pozitīvs (+) lādiņš ..... IEP=7,725 < pH=8,8 ..... lādiņš ir negatīvs(-) -COO⁻ & NH₂.

24.5 Aprēķināt C = 10^{-6,99476} moli / Litrā AR TES šķīduma pH Ostwalda atšķaidīšanas likumā logaritmam no C.:

$$pH = \frac{pK_a - \log C}{2} = \frac{7,725238 - \log 10^{-6,99476}}{2} = \frac{7,725238 + 6,99476}{2} = 14,72 / 2 = 7,36.....$$

7,36 Atraktora RXRA_HUMAN koncentrācija ir C=10^{-6,99476}.....M ..